

Campsentelles, 1 1995

CENTRE D'ESTUDIS SANTFOSTENCOS
AMICS DE CABANYES

Mort de la filosofia?

ENRIC GIL I GARCIA

Els últims temps no han estat bons per a la Filosofia: la Reforma educativa ja endegada margina el paper atorgat a aquesta disciplina i a l'Ètica als nous Batxillerats, demarcant-les respecte a les matèries científico-tecnològiques. Durant els darrers mesos del 1994 es du-gueren a terme diversos actes reivindicatius per tal de donar a co-nèixer la situació a l'opinió pública: tancades a les facultats de tot l'Es-tat, conferències, debats, manifes-tos signats per gent del món de la cultura, etc. La proposta, en essèn-cia, consistia a incloure la Filosofia com a assignatura obligatòria en les modalitats de Batxillerat exis-tents i en les Proves d'Accés a la Universitat. Aquesta demanda su-posaria mantenir els horaris actu-als i no comportaria una reducció de llocs de treball ni una readapta-ció a les noves èpoques impartint altres matèries. A més, atesa l'aten-ció que s'atorga als valors, les acti-tuds i les normes en l'Ensenyament Secundari Obligatori, semblaria lògic incloure-hi algun crèdit d'Ètica. L'objectiu que perseguei-xen els filòsofs és, doncs, *laboral i educatiu*, per la qual cosa estarien deslegitimades les acusacions que es basen en dir que defensen tan sols interessos corporativistes.

Un fet és obvi: la marginació de les Humanitats en l'educació dels nostres adolescents. S'imposa una interpretació pragmatista i utilitarista de la realitat que no vol saber res de les llengües clàssiques o de la història del pensament, sinó que les anihila sense cap vergonya. La nostra civilització post-industrial desitja tecnologia, i la tecnologia és necessària per al benestar de la humanitat i ha de prendre part en els plans d'estudi: ara bé, algú ha d'interpretar i analitzar els seus reptes, algú ha de comprometre's en una tasca activa fonamentant la ciència, algú ha d'intentar desentranyar el sentit del llenguatge, algú, en definitiva, ha de reflexionar sobre valors, moral i religió. No es tracta de tornar als sistemes tradicionals d'ensenyament, fortament «de Lletres», sinó conjuminar les disciplines de caire «material-científic» amb les de caire «formal-humanístic». No hem de donar només cines, sinó també aprendre a utilitzar-les, és a dir, dotar de forma el contingut caòtic que se'ns mostra en el si d'una cultura de la informació en la qual els avenços tecnològics ultrapassen la nostra capacitat immediata d'estructuració de la realitat. Hem de comprendre -i els estudiants de Batxi-

llerat també- que la filosofia no es troba al marge d'aquests problemes, sinó pregonament implicada, i el docent ha de saber adoptar una actitud didàctica per tal que l'alumne arribi per ell mateix a les conclusions d'un raonament. El professor de filosofia es limita actualment a informar, a donar dades més o menys importants, i el que ha de fer és posar les bases perquè l'alumne pugui edificar a partir d'aquestes dades una reflexió coherent, una determinada cosmovisió. És a partir d'aquesta autocrítica com podem evitar la desaparició de la Filosofia dels plans d'estudi, sense oblidar la protesta davant l'Administració per aquesta evident «prohibició del pensar» que no deixa de ser sospitosa.